

Voitto Laine
Salon Seudun Sotaveteraanit ry

ONNITTELUPUHE SOTIEMME VETERAANILLE JA SALON SEUDUN SOTAVETERAANIYHDISTYKSEN JÄSENELLE VÄINÖ KOIVUSELLE

Kunnioitetut Väinö Koivusen läheiset, hyvä juhlaväki!

Edustan Salon Seudun Sotaveteraanit ry:tä ja olen sen puheenjohtaja. Pidän tässä lyhyeen puheen, jossa käsittelen lähinnä ottein sotiemme aikaista ja niiden jälkeistä elämää, joka kohdistuu Väinö Koivuseen, jonka 95-vuotis juhlatilaisuudessa nyt olemme.

Sotiemme veteraani Väinö Koivunen oli sitä ikäpolvea, jotka joutuivat parasta nuoruusikänsä viettämään kotimaamme puolustamisessa sotatoimialueilla.

Suomemme kohtalo oli silloin suuren uhan alainen. Itäisen naapurimaamme johto oli päättänyt, että toisen maailmansodan taisteluja ei heidän maaperällään taistella. Piti valloittaa naapurimaat ja siirtää tulevat taistelut niihin valtioihin. Tämän valloituksen saivat kokea mm. Viro, Latvia, Liettua, Puola, Tšekkoslovakia ja Unkari.

Sama kohtalo oli suunniteltu myös Suomen osalle. Tästä kertovat mm. Moskovan arkistot. Nämä kertovat, että tavoitteena oli valloittaa ja miehittää Suomi ja siirtää osa sen kansakunnasta kauas Uralin taakse ja asuttaa vieraalla kansalla Suomen niemi.

Nämä suunnitelmat kuitenkin estivät suomalaiset sotiemme sankarit, jotka silloin olivat nuoria miehiä ja naisia. Heidän lisäksi koko kansa lähti puolustamaan Suomea ja sen itsenäisyyttä. Yli 600 000 miestä ja lähes 20 000 naista osallistuivat sotatoimialueella Suomemme puolustamiseen ja lisäksi yli 100 000 naista sotateollisuuden ja muissa tukevissa tehtävissä. Heidän lisäksi kotirintamalla lähes kolmen miljoonan kansa; naiset, vanhukset ja lapset tekivät oman osansa ruoan ja vaatteiden tuottamisessa maataloudessa ja teollisuudessa.

Talvi- ja jatkosodassa estettiin torjuntavoitolla Suomen valtaaminen ja miehittäminen. Estettiin myös kansakunnan hajottaminen ja Suomen niemen uusi asuttaminen. Torjuntavoitot toistensa jälkeen toivat aselevon ja rauhan. Suomalaiset menettivät paljon, mutta tärkein saavutettiin, säilytettiin meidän kaikkien suomalaisten isänmaa ja kansakunnan vapaus sekä itsenäisyys. Samalla rakennettiin myös tuleville sukupolville tukeva perusta normaalille elämälle.

Lukiessani kenraali Lauri Sutelan elämäkerta kirjaa ja siinä hänen näkemyksensä isänmaasta: ”Minun isänmaani on Suomi, maa jossa olen syntynyt ja jossa elän. Lasken isänmaakseni läheisesti kuuluvaksi sen asukkaat ja sen järjestelmän, jonka olemme itsellemme luoneet ja hyväksyneet. Olen syntynyt itsenäiseen isänmaahan ja tunnen siitä syvää kiitollisuutta”.

Minä uskon, että näillä arvoilla ja periaatteilla suomalaiset sotilaat, Väinö Koivunen yhtenä esimerkkinä, puolustivat Suomea.

Väinö Koivusen sotatiet alkoivat talvisodan aikana siltavahtina Loimaalla, ammuslaatikoiden valmistajana Turussa ja lentokenttätyömaalla Oripäässä. Varusmiespalveluksen hän aloitti jatkosodan sytyttyä Jalkaväen Koulutuskeskus 5:ssä. Elokuussa 1941 Väinö siirrettiin rintamalle Jalkaväkirykmentti 48:aan ja marraskuussa Rannikkojääkäripataljoona 2:een. Jääkäri Koivunen osallistui taisteluihin lähettinä, kiväärimiehenä ja konepistoolimiehenä Konkkalassa, Ohtassa, Vaskisavotassa, Valkeasaassa, Lempaalassa, Kirjosalossa, Valkjärvellä, Pasurissa, Ihantalassa, Vuosalmella ja Kiviniemessä. Väinö Koivunen kotiutettiin 24.11.1944. Kunniamerkkejä hän on saanut jatkosodan muistomitalin, Suomen Valkoisen Ruusun Ritarikunnan toisen ja ensimmäisen luokan mitalit.

Väinö Koivunen liittyi Alastaron suojeluskuntaan 1937 ja Salon Seudun Sotaveteraaneihin sen alkuajoista sekä Salon Seudun Itsenäisyyden perinneyhdistykseen.

Edellä kuullulla halusin antaa läpileikkauksen siitä, mitä suomalaiset miehet ja naiset joutuivat kokemaan puolustaessaan itsenäistä Suomea ja haluaan painottaa sen merkitystä jälkipolville.

Väinö on Salon Seudun Sotaveteraanien pitkäaikainen jäsen saaden sankaritöistään sitä arvostusta ja kunnioitusta mitä paikallinen yhdistys omien valmiuksien perusteella pystyi taloudellisia ja henkisiä palveluja antamaan.

Sotien jälkeisinä vuosikymmeninä oli yhteiskunnan arvostus sotiemme veteraaneja kohtaan alhainen, jopa heitä syyllistettiin. Tämä sankarisukupolvi kuitenkin keräsi voimansa ja lähdettiin rakentamaan parempaa Suomea kaikille suomalaisille. Sen työn seurauksena olemme me suomalaiset saaneet elää hyvinvointivaltiossa, jota arvostetaan kautta maailman. Väinö Koivusella on ollut merkittävä rooli salonseudulla piiritarkastajana hyvinvointi Suomen rakentamisessa.

Heidän työnsä merkitystä alettiin ymmärtää ja arvostus nousi niin, että vuodesta 1987 lähtien sotiemme veteraaneja valtiovallan päätöksellä on kutsuttu maamme kunniakansalaisiksi. Sotiemme veteraaneja on juhlittu siitä lähtien Veteraanipäivänä juhlaliputuksin. Veteraanipäivää vietetään huhtikuun 27. päivänä, joka oli Lapin sodan päättymispäivä.